

Aleksandr Bronstein-ek sortu zuen Solway Investment Group.

WIKIPEDIA / ESTONIAN FOREIGN MINISTRY CC BY SA

Zein dago Solway multinazionalaren atzean?

Solway Investment Group batez ere nikela esplotatzen duen eta Suitzan egoitza duen meatzaritza multinazional pribatua da, munduko garrantzitsuenetakoa sektorean. Webgunean adierazten duenez, Guatemalan, Ukrainan, Mazedonian eta Indonesian ditu proiektuak, eta 2021ean 1.450 milioi dolarreko aktiboak zituen.

Bere mapa korporatiboari begiratuta, Maltan erregistraturiko Solway Holding LTD konpainiaren pean ageri zaizkigu, lehen lerroan Suitzako Solway Investment Group, eta ondoren honako enpresa subsidiarioak: Mazedonian Busim Doel Radovich; Ukrainan Pobuzhsky Ferronikel Plant; Guatemalan Compañía Procesadora de Niquel de Izabal SA eta Compañía Guatemalteca de Niquel SA; Argentinan Minera San Jorge; Kongoko Errepublika Demokratikoan Kaminex Limited; Filipinetan Homonhon Chromite; Indonesian Aquila Nickel LTD eta Asera Bahoomahi Sorowallo; eta Errusian, KurilGeo.

Errusiako azkeneko enpresa horri dagokionez, Ukrainako ge-

rra hasi zenean, 2022ko martxoaren 3an Solwayk ohar bidez iragarri zuen herrialde hartan zituen proiektu guztietatik ateratzen ari zela, tartean KurilGeotik, Japoniatik gertu dagoen Kurilen artxipelagoko Urup irlan dagoen esplotazioa.

Baina Solwayen sarea askoz konplexuagoa da. *Mining Secrets* ikerketaren arabera, gutxienez 23 sozietate egongo lirateke Solwayrekin erlazionaturik eta paradisu fiskaltzat hartzen diren herrialdeetan erregistratuta, hala nola: Zipre, Saint Vicent eta Grenadinak, Birjina Uhartea Britainiarrak... Ikerketak agerian utzi du gutxienez 2007 eta 2015 artean 1.900 milioi dolar transferitu zirela sozietate horietara Swedbank eta Danske Bank banku suediar eta danimarkarrek Estonian zituzten

sukurtsalen bidez: “Horren zati handi bat Errusiatik eta Europako ekialdetik irten zen gezurrezko enpresetara, diru zuriketaren munduko eskandalu handienetako batean”, dio ikerketan parte hartu duen OCCRP elkarteak, ustelkeria eta krimen antolatua salatu eta ikertzeko kazetarien sare globalak.

Ikerlariak diotenez, sozietate horiek Solwayrekin lotura korporatiboak zituzten, baita bere goi kargu eta exekutiboekin ere, tartean multinazionalaren fundatzaile den Aleksandr Bronsteinekin eta egun Solwayren zuzendaritza batzordeko presidente den bere seme Dan Bronsteinekin.

Benetako antzinako ogia

© 943 450 966
Ubarburu pasealekua, 113
Astigarraga (Gipuzkoa)

2003. urtean nikelaren negozioan sartu zen eta gaur egun mineral horren munduko produzitzaile handiena da

ALEKSANDR BRONSTEIN ETA PARADISE PAPERS

Aleksandr Bronstein Leningradon jaio zen, baina familiarekin Estoniara joan zen bizitzera, “antisemitismotik ihesi”, ingeleseko Wikipediako bere biografiak dioenez. Horren arabera, Israelgo lobbyekin lotura zuzena dauka eta hainbat ekimen bultzatu ditu diruz. 1980ko hamarkadan metalurgia arloko kargu publiko klabeak izan zituen Estonian, ondoren Solway Investment Group sortzeko. Bere izena 2017ko *Paradise Papers* filtrazioan ageri da –Ikerketa Kazetaritzaren Nazioarteko Partzuergoak duen datu basean egiaztatu dugu honakoa– paradisu fiskaletan inbertsioak zituzten 120.000 enpresa eta norbanakoen artean.

Hedabide, erakunde eta gobernu askoren aburuz, Solwayren atzean kapital eta inbertitzaile errusiarrak daude, nahiz eta multinazionalak behin eta berri-berri ukatu duen hori.

1990eko hamarkada erdialdetik aurrera, Errusiako Volgograden eta Uraletan aluminioa, lur arraroak eta altzairua ekoizteko plantak erosten hasi zen Solway, baina gero saldu egin zituen. 2003. urtean nikelaren negozioan sartu zen eta gaur egun mineral horren munduko produzitzaile handiena da. Horrez gain, urrea eta kobrea ere produzitzen ditu.

Nikela erauzketa bidez ateratzen da eta kutsadura handia eragin ohi du prozesu horretan –zenbait tokitan iragarri dute jadanik ari direla probatzen “nikel berdea” delakoarekin, *greenwashing*-aren beste adibide bat–. Material hori guztiz beharrezkoa da auto elektrikoek baterientzat eta bere erauzketa hedatzen ari da mundu zabalean.

Solwayk dioenez, gaur egun 45.000 tona nikel produzitzeko gaitasuna du urtean. Horren zati handiena, %70 inguru, Guatemalako El Estor herriko

meategian lortzen du. *Mining Secrets* ikerketaren bidez publiko egin den bezala, Guatemalako Izabal inguruko herritarren eta ingurumenaren kontra-ko jarduerengatik salaketa larriak jaso ditu multinazionalak.

AEB-AK SOLWAYREN NIKELAREN GOSE

2022ko azaroan AEBetako Altxorraren Departamentuak jakinarazi zuen zigorra ezarri ziela Dmitry Kudryakov errusiarrari eta Iryna Litviniuk bielorrusiarrari, baita Compañía Guatemalteca de Niquel (CGN), Compañía Procesadora de Niquel (ProNiCo), eta Mayaniquel konpainiei ere, “Solway Investmenten subsidiario moduan funtzionatzen dutenak, meatze guatemalarrak esplotatzen dituen enpresa errusiarra”, eroskeria eta ustelkeria ekintzak tarteko.

Kudyakovek eta Litviniukek urte luzetan izan dituzte kudeaketa karguak CGN eta ProNiCo konpainietan, Solwayk onartu duen gisan, eta enplegua “bertan behera” utzi diete zigor horien ondorioz. Baina multinazionalak ukatu du Mayaniquel harremanik duenik eta berriz esan du ez duela zerikusirik Errusiako Gobernuak figurekin.

Horrek guztiak zerikusia izan dezake berriki *Newsweek* astekariak emandako eskusibak batekin. Hedabide estatubatuarrek apirilaren 6ko alean argitara eman duenez, enpresa kanadar bat Solwayren Guatemalako konpainiak erostekotan da, AEBetako gobernuaren laguntzarekin.

Montrealen egoitza duen Central America Nickel (CAN) korporazioak Solwayren Guatemalako Fenix proiektua erosi nahiko luke. AEBetako ogasunak zigorturik dauden Solwayren aktiboak merkeago eskuratzeko aukera baliatu nahi du enpresa kanadarrak, AEBen Guatemalako enbaxadako diplomatiko batekin elkarlanean.

Helburua litzateke CANen erositako aktibo horiek ondoren AEBetako America Rare Earth Sources Inc. izeneko enpresara transferitzea. Dirudienez, Guatemalako nikela erabat bideratuko litzateke AEBetako auto elektrikoek baterien eskariak asetzera.

Newsweek-ek operazio guztia kokatu du lur arraroen eta mineralen munduko erreserbak eskuratu nahian AEBek Txinarekin duten lehiaren baitan. Hortaz, energia krisiak sorturiko gerra hotz berrian, pieza garrantzitsu bat lirateke Solway multinazionalaren meatzeak. ●